

Příspěvek v rámci konference

Ochrana ovzduší ve státní správě Teorie a praxe

18.-20. listopadu 2008, Brno

Ing. Štěrba Radomír
Česká inspekce životního prostředí
vedoucí oddělení ochrany ovzduší oblastního inspektorátu Ostrava

Návrh nového zákona o ochraně ovzduší

- „emisní princip“
- „individuální přístup ke zdrojům znečišťování“
- náhrada kategorie zdroje jeho příslušností (součástí) ke kategorii činnosti

§ 5

...

(3) Při překročení **přípustné úrovně znečištění** stanoví orgán ochrany ovzduší v povolení k provozu stacionárního zdroje podle § 13 odst. 2 písm. a) další emisní limit jinak nestanovený pro stacionární zdroj v prováděcím právním předpisu nebo **zpřísnit pro stacionární zdroj stanovené specifické nebo obecné emisní limity**. Při stanovení emisního limitu přihlíží orgán ochrany ovzduší k jeho nákladům a přínosům. Pokud již bylo povolení podle § 13 odst. 2 písm. a) vydáno, může je orgán ochrany ovzduší změnit.

(4) Přípustná úroveň znečišťování pro stacionární zdroj, provozovnu nebo jinou stanovenou skupinu stacionárních i jiných zdrojů nebo pro vymezené území může být dále určena **emisními stropy**. Orgán ochrany ovzduší, za podmínek a způsobem stanovených prováděcím právním předpisem, v povolení podle § 13 odst. 2 písm. a) stanoví, zda emisní strop **nahrazuje nebo doplňuje** emisní limity stanovené pro daný stacionární zdroj nebo stacionární zdroje.

(5) V případech stanovených prováděcím právním předpisem je emisní limit a emisní strop pro stacionární zdroj **nahrazen nebo doplněn** technickými podmínkami provozu stacionárního zdroje.

...

Podobnosti a odlišnosti s předcházejícími zákony v ochraně ovzduší

Zákon č. 35/1967 Sb., o opatřeních proti znečišťování ovzduší

- zákon obsahoval v podstatě také „emisní“ princip
- obsahoval již pojem „přípustná míra znečišťování“
- povolené množství vypouštěných škodlivin (kg/hod) v závislosti na výšce komínu
- nekategorizoval stacionární zdroje znečišťování ovzduší

Zákon č. 309/1991 Sb. a zákon č. 389/1991 Sb.

- zákon zavedl kategorizaci stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší
- princip „plošně platných“ emisních limitů – kvalitativní parametr, nikoliv kvantitativní omezení

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci

- pouze u „vybraných“ zařízení umožnil zpřísnění emisních limitů (*§ 5 NZO u všech zdrojů jež jsou součástí sl. A příl. č. 2*)
- pouze u „vybraných“ zařízení umožnil stanovení emisních stropů (kvantitativní omezení) (-"-)
- nutnost vydání integrovaného povolení „zpětně“ na všechna zařízení spadající pod účinnost zákona (*§ 36 odst.8 NZO – 5 let – povolení dle NZO u všech zdrojů jež jsou součástí některé kategorie činností v příl. č. 2 sl. A*)
- „neodpovědnost“ právnické osoby za správní delikt (*§ 24 odst. 1 NZO*)

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší

- převzal základní principy zákonů č. 309/1991 Sb. a 389/1991 Sb.

Nový zákon o ochraně ovzduší vs. základní principy zákona o integrované prevenci

- příslušnost zdroje k činnosti dle přílohy č.2 NZO (vs. seznam činností přílohy č.1 ZIP)
- vydávání „velkého“ povolení jež slučuje některá původní dílčí povolení - § 13 odst. 2 NZO (vs. Integrované povolení)
- nutnost zpětného (§ 36 odst. 8, do 5ti let) resp. časově omezeného (§ 13 odst. 10 NZO, na 15 (5) let) povolení pro všechny zdroje, které jsou součástí některé z kategorií činností označených ve sloupci A příl. č. 2 NZO (vs. § 18 ZIP přezkum každých 8 let, § 42 ZIP)
- “neodpovědnost“ za správní delikty
- možnost uložení „individuálních“ emisních limitů a dalších závazných podmínek provozu
- apd.

§ 31 Česká inspekce životního prostředí

(1) Inspekce kontroluje

- a) dodržování povinností provozovateli stacionárních zdrojů,
- b) dodržování emisních limitů a emisních stropů u stacionárních zdrojů jednorázovým měření emisí podle § 7 odst. 6,
- c) činnost autorizovaných osob a navrhuje ministerstvu zrušení rozhodnutí o autorizaci podle § 19 odst. 3.

(2) Inspekce ukládá

- a) opatření ke zjednání nápravy a rozhoduje o omezení nebo zastavení provozu stacionárního zdroje podle § 22,
- b) pokuty za správní delikty podle § 23 a pokuty za přestupky podle § 25.

(3) Inspekce

- a) je dotčeným orgánem státní správy v řízení o vydání povolení podle § 13 odst. 2.; na vyzvání poskytuje vyjádření do 15 dnů ode dne doručení žádosti, pokud se s krajským úřadem nedohodne jinak,
- b) spolupracuje s místně příslušnými orgány ochrany ovzduší a je oprávněna od nich vyžadovat informace,
- c) zpřístupňuje informace na základě tohoto zákona.

§ 13 Stanoviska a povolení orgánů ochrany ovzduší

(1) Příslušný orgán ochrany ovzduší vydává

- a) stanovisko k politice územního rozvoje a zásadám územního rozvoje,
- b) stanovisko k územnímu plánu v průběhu jeho pořizování,
- c) závazné stanovisko k umístění stavby a ke stavbě stacionárního zdroje, který je součástí některé kategorie činností označené ve sloupci A v příloze č. 2 k tomuto zákonu,
- d) závazné stanovisko k umístění stavby pozemní komunikace.

(2) Povolení příslušného orgánu ochrany ovzduší se vyžaduje

- a) ke zkušebnímu a trvalému provozu stacionárního zdroje, který je součástí některé kategorie činností označené ve sloupci A v příloze č. 2 k tomuto zákonu nebo stacionárního zdroje u kterého byl, v rámci posouzení vlivu na životní prostředí podle jiného právního předpisu, identifikován možný významný vliv na úroveň znečištění,
- b) ke spalování nebo spoluspalování odpadu, a
- c) k zařazení stacionárního zdroje, využívajícího technologii, která doposud nebyla na území České republiky provozována do skupiny činností a stanovení emisních limitů; toto povolení nenahrazuje povolení podle písmene a).

(3) Pokud by provozem stacionárního zdroje, který je součástí některé kategorie činností označené ve sloupcích A i B v příloze č. 2, došlo k překročení imisního limitu pro některou znečišťující látku uvedenou v bodech 1 až 3 v příloze č. 1 k tomuto zákonu **nebo je tento imisní limit v místě, kde má být stacionární zdroj provozován, již překročen**, lze vydat souhlasné stanovisko podle odst. 1 písm. c) pouze při současném uložení opatření zajišťujících zachování dosavadní úrovně znečištění (dále jen „kompenzační opatření“) i po uvedení nového zdroje znečišťování ovzduší do provozu. Jako kompenzačních opatření mohou být stanovena zejména technická opatření ke snížení emisí ze stávajících stacionárních zdrojů a dále jiná opatření nezbytná pro zajištění dosavadní úrovně znečištění. Kompenzační opatření ukládá orgán ochrany ovzduší provozovateli zdroje znečišťování ovzduší, pro které je vydáváno stanovisko podle odst. 1 písm. c) současně s vydáním tohoto stanoviska.

...

6) Povolení podle odstavce 2 písm. a) vychází z nejlepších dostupných technik, úrovně znečištění a programů zlepšování kvality ovzduší a obsahuje závazné podmínky provozování stacionárního zdroje, zejména

- a) emisní limity nestanovené prováděcím právním předpisem,
- b) rozsah znečišťujících látek, u kterých se provádí posuzování úrovně znečišťování a jeho podmínky,
- c) emisní strop pro stacionární zdroj nebo provozovnu, které je stacionární zdroj součástí, pokud takový strop byl stanoven,
- d) provozní řád,
- e) plán zavedení zásad správné zemědělské praxe,
- f) plán snížení emisí,
- g) technické podmínky provozu stacionárního zdroje, které doplňují nebo nahrazují emisní limity,
- h) podmínky provádění činností souvisejících s provozem stacionárního zdroje, které mají vliv na úroveň znečištění,
- i) možnost nedodržování emisního limitu u fugitivních emisí,
- j) zvláštní podmínky provozu v průběhu doby trvání akčního plánu.

...

...

(9) Povolení k trvalému provozu stacionárního zdroje se vydává na dobu časově omezenou, nejdéle na 15 let, v případě spalování a spoluspalování odpadu nejdéle na dobu 5 let.

§ 15 Obecné povinnosti fyzických a právnických osob

- (1) Je-li to technicky možné, musí provozovatel stacionárního zdroje odvádět znečišťující látky ze stacionárního zdroje do ovzduší definovaným způsobem (výduchem, komínem nebo výpustí). Výška, ve které dochází ke znečišťování, musí být vypočtena tak, aby bylo chráněno lidské zdraví a životní prostředí.
- ...
- (3) Osoba uvádějící na trh stacionární spalovací zdroj o jmenovitém tepelném příkonu do 200 kW je povinna splnit technické a emisní parametry pro tento stacionární zdroj, které stanoví prováděcí právní předpis. Tuto povinnost prokazuje certifikátem podle jiného právního předpisu.

...

§ 16 Povinnosti fyzických a právnických osob nakládajících s těkavými organickými látkami

- Osoba uvádějící na trh výrobek s omezeným obsahem organických rozpouštědel uvedený v prováděcím právním předpisu **zajistí, že obsah těkavých organických látek v tomto výrobku nepřesahuje hodnoty** stanovené prováděcím právním předpisem ...
- Osoba uvádějící na trh výrobek s omezeným obsahem organických rozpouštědel uvedený v prováděcím právním předpisu **označí tento výrobek způsobem** uvedeným v prováděcím právním předpisu ...
- Osoby uvádějící na trh nátěrové hmoty určené k výlučnému použití ve stacionárních zdrojích vybavených záchytem těkavých organických látek **vedou o jejich nakládání evidenci** formou a způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem.

...

§ 17 Povinnosti provozovatele stacionárního zdroje

(1) Provozovatel stacionárního zdroje je povinen

- a) uvádět do provozu a provozovat stacionární zdroj pouze v souladu s podmínkami pro provoz tohoto stacionárního zdroje stanovenými zákonem a jeho prováděcími právními předpisy, výrobcem a povolením k provozu podle § 13 odst. 2 písm. a),
- b) spalovat ve stacionárním zdroji pouze paliva určená výrobcem stacionárního zdroje, popřípadě paliva uvedená v povolení k provozu podle § 13 odst. 2 písm. a). Toto ustanovení se nevztahuje na práce při odstraňování následků nebezpečných epidemií a živelných i jiných krizových situací prováděných v souladu s jinými právními předpisy,
- c) předkládat příslušnému orgánu ochrany ovzduší na vyžádání informace o stacionárním zdroji, včetně údajů o výskytu látek ovlivňujících klimatický systém Země a jejich prekurzorů u tohoto stacionárního zdroje,
- d) umožnit osobám pověřeným orgány ochrany ovzduší a inspekci přístup ke stacionárnímu zdroji za účelem zjištění úrovně znečišťování, kontroly provozu a technického stavu stacionárního zdroje,
- e) provést opatření ke zjednání nápravy uložené orgánem ochrany ovzduší podle § 21 odst. 1,
- f) dodržovat podmínky a opatření uvedené v akčním plánu.

Povinnost uvedená v písmenu d) se nevztahuje na provozovatele stacionárního zdroje umístěného v rodinném domě, bytu a stavbě pro individuální rekreaci.

(2) Provozovatel stacionárního zdroje, který je součástí některé kategorie činností označené ve sloupci A v příloze č. 2 k tomuto zákonu je, kromě povinností uvedených v odstavci 1, dále povinen

- a) uvádět do provozu a provozovat stacionární zdroj v souladu s podmínkami pro provoz stanovenými rozhodnutím orgánu ochrany ovzduší podle § 13 odst. 2 písm. a),
- b) posuzovat úroveň znečišťování u znečišťujících látek, u kterých tak stanoví prováděcí právní předpis nebo rozhodnutí orgánu ochrany ovzduší podle § 13 odst. 2 písm. a) nebo rozhodnutí podle jiného právního předpisu,
- c) vést provozní evidenci o stálých a proměnných údajích o stacionárním zdroji, popisujících tento zdroj, jeho provoz, dále údajích o vstupech a výstupech z tohoto zdroje a každoročně ohlašovat údaje souhrnné provozní evidence prostřednictvím integrovaného systému ohlašování podle jiného právního předpisu⁷⁾,
- d) činit opatření k předcházení havárií a bezodkladně odstraňovat v provozu stacionárního zdroje stav ohrožující úroveň znečištění,
- e) nejpozději do 24 hodin podat zprávu orgánu ochrany ovzduší o výskytu stavu ohrožujícího úroveň znečištění,
- f) bezodkladně odstavit stacionární zdroj v případě jeho odchylky od normálního provozu zdroje v důsledku technické závady (poruchy), při které nemohou být dodrženy podmínky provozu a kterou není možno odstranit do 24 hodin od jejího vzniku; tato povinnost neplatí pro stacionární zdroj, jehož odstavení by vedlo k vyšší úrovni znečištění, než kterou by způsobil jeho další provoz; ustanovení jiných právních předpisů tímto nejsou dotčena,
- g) **předložit inspekci protokol o měření podle § 7 odst. X do 60 dnů od data provedení jednorázového měření emisí,**
- h) **oznámit provádění jednorázového měření emisí podle § 7 odst. Y minimálně 14 dní předem inspekci,**
- i) průběžně zaznamenávat, vyhodnocovat a uchovávat výsledky jednorázového a kontinuálního měření emisí pro účely kontroly po dobu 5 let v rozsahu a formě stanovené prováděcím právním předpisem.

Zde jsem ale nenalezl vazbu na ustanovení § 7 odst. 4

*Kontinuálním měřením podle odstavce 4 se posuzují emise znečišťujících látek uvedených v příloze č. 4 (pozn. obdoba ust. § 11 vyhl. č.356/2002 Sb.) k tomuto zákonu nebo v povolení orgánu ochrany ovzduší podle § 13 odst. 2 písm. c). **Výsledky kontinuálního měření zpřístupňuje provozovatel orgánům ochrany ovzduší online.***

- (3) Povinnosti stanovené v odstavci 2 písm. b) až i) se nevztahují na provozovatele chovu hospodářských zvířat. Provozovatel chovu hospodářských zvířat uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu má povinnost zpracovat a plnit plán zavedení zásad správné zemědělské praxe. Provozovatel vypracuje návrh plánu zavedení zásad správné zemědělské praxe u stacionárního zdroje a předloží jej orgánu ochrany ovzduší se žádostí o jeho schválení.
- (4) Provozovatel stacionárního spalovacího zdroje o jmenovitém tepelném příkonu od 10 kW do 200 kW, je kromě povinností uvedených v odstavci 1, dále povinen
- a) provozovat stacionární zdroj splňující emisní a technické parametry stanovené prováděcím právním předpisem,
 - b) provádět jednou za tři kalendářní roky prostřednictvím autorizované osoby kontrolu technického stavu stacionárního zdroje a kontrolu provozu stacionárního zdroje.
- (5) Ve stacionárním spalovacím zdroji o jmenovitém tepelném příkonu do 200 kW je zakázáno spalovat paliva uvedená v příloze č. 8 k tomuto zákonu.
- (6) Provozovatel stacionárního zdroje, který je součástí některé kategorie činností označené **ve sloupci C v příloze č. 2** k tomuto zákonu **je povinen vypracovat provozní řád** a předložit jej orgánu ochrany ovzduší se žádostí o schválení.
- (7) Prováděcí právní předpis stanoví obsah provozního řádu, obsah a způsob vedení provozní evidence, obsah souhrnné provozní evidence.

§ 23 Správní delikty

(1) Právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání se dopustí správního deliktu tím, že

a) neodvádí znečišťující látky ze stacionárního zdroje do ovzduší definovaným způsobem podle § 15 odst. 1,

...

c) uvede na trh stacionární spalovací zdroj o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 200 kW, který nespĺňuje technické a emisní parametry stanovené prováděcím právním předpisem nebo neprokáže splnění této povinnosti certifikátem podle § 15 odst. 3,

d) spálí v rozporu s § 15 odst. 4 v otevřeném ohništi jiné materiály než dřevo nebo suché rostlinné materiály,

...

i) neumožní osobám pověřeným orgány ochrany ovzduší a inspekci přístup ke stacionárnímu zdroji za účelem zjištění úrovně znečišťování, kontroly provozu a technického stavu stacionárního zdroje podle § 17 odst. 1 písm. d),

...

(2) Právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, která je provozovatelem stacionárního zdroje, který je součástí některé kategorie činnosti označené ve sloupci A v příloze č. 2 k tomuto zákonu, se kromě deliktů uvedených v odstavci 1 dopustí správního deliktu tím, že

neuvede stacionární zdroj do provozu nebo neprovozuje stacionární zdroj v souladu s podmínkami pro provoz stanovenými rozhodnutím orgánu ochrany ovzduší podle § 13 odst. 2 písm. a),

f) neodstaví bezodkladně stacionární zdroj v případě jeho odchylky od normálního provozu zdroje v důsledku technické závady podle § 17 odst. 2 písm. f), *(poznámka: v § 11 odst. 1 písm. k) zákona č. 86/2002 Sb. Je doposud uvedeno - při vážném nebo bezprostředním ohrožení zdraví z důvodu nadměrné koncentrace znečišťujících látek bezodkladně zastavit nebo omezit provoz stacionárního zdroje, jeho části nebo jinou činnost, která je příčinou ohrožení nebo snížení kvality ovzduší)*

(3) Právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání se dopustí správního deliktu tím, že

... zejména problematika spalovacích zdrojů zdroj o jmenovitém tepelném příkonu od 10 kW do 200 kW, paliva, provozní řady, chovy atd.

(4) Právnícká osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání se dopustí správního deliktu tím, že (problematika VOC)

§ 25 Přestupky

(1) Fyzická osoba, která není podnikatelem, se dopustí přestupku tím, že

- a) spaluje v rozporu s § 15 odst. 4 v otevřených ohništích jiné materiály než dřevo nebo suché rostlinné materiály,
- b) neuvádí do provozu nebo neprovozuje stacionární zdroj pouze v souladu s podmínkami pro provoz tohoto stacionárního zdroje stanovenými zákonem a jeho prováděcími právními předpisy, výrobcem a povolením k provozu podle § 17 odst. 1 písm. a),
- c) spaluje ve stacionárním zdroji paliva neurčená výrobcem stacionárního zdroje nebo paliva neuvedená v povolení k provozu podle § 17 odst. 1 písm. b),

...

- ### (2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) se uloží pokuta do 5 000 Kč. Za přestupek podle odstavce 1 písm. b) až h) se uloží pokuta do 30 000 Kč

§ 26 Společná ustanovení k přestupkům

- (1) Přestupky podle tohoto zákona projednává **obecní úřad nebo inspekce**.
- (2) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. (Pokuty vybírá orgán, který je uložil a vymáhá celní úřad). Příjem z pokut uložených obecním úřadem je příjmem obce, na jejímž katastrálním území došlo k porušení povinnosti. Příjem z pokut uložených inspekcí připadá z 50 % do rozpočtu obce, v jejímž katastru je provozována činnost provozovatele, a tento příjem je účelově určen k ochraně životního prostředí, a z 50 % je příjmem Státního fondu životního prostředí České republiky.
- (3) **Řízení o uložení pokuty zahájí jen jeden z orgánů uvedených v odstavci 1**, a to ten, **který jako první zjistil porušení povinností**. O zahájení řízení se uvedené orgány vzájemně informují. Pokud porušení povinností zjistil obecní úřad inspekce ve stejný den, rozhodne o uložení pokuty obecní úřad. V takovém případě inspekce řízení zastaví.

Děkuji za pozornost.